

KEMENESALJA

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Előzetési ár: negyedévre 3 pengő, félévre 4 pengő, egész évre 8 pengő.

Hirdetés díja előre fizetendő.

POLITIKAI LAP.

Felolvas szerkesztő és kiadó:

DIKOREVE NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Dinkrev-Nacdor könyvnyomdája, Céldómlik. Ide intézendők a szerelmi részt ill. közleményeket hirdetések és mindenféle pénzügyi ügyek.

Válság és politika.

Nemsokára, legalább így hisszük, megérkezik a tavasz. A természet megemlékezik az őrök törvényszerűségéről, következtében a meglazult rögök között ismét megindul a lobogó élet és virágpompás, áldást ígérő lesz a természet. A tavasz a természet megújodása. Vajha a mi nehéz, fénytelen életünkben is bizakodást, áldást hozna az elkövetkezendő idő, mert szükséges volna, hogy a súlyos gazdasági válsággal küzdő magyar iparban, kereskedelemben különösen pedig a még nagyobb nehéz ségekkel küzdő mezőgazdasági életben, néhány évvel előbb már egyszerű lenne igéretes tavasz.

Évek óta ugyanis csak a gondok szaporodtak. A múlt évben pedig, soha nem remélt, előre nem látott mélységre szállt alá a gazdasági válság. Még némi-kép az lehet számunkra vigasztaló, hogy a nagy világegyetem után ránk szakadt nehézségnek nemcsak becsülnket kínznak, hanem a győztes államokat is sajnálgatják.

Természetesen a súlyos gazdasági válságot az érzi legjobban, aki részle-vője, harcosa ennek az élet-halál küzdelemnek: az iparos, kereskedő, legkülönbözőben pedig a kisbirtokos. Ott, a nemzetek ezt a minden időkben legbiztosabb és legbiztosabb energia forrását hasznították legmélyebbre a válság letagadhatatlan jelenségei. Rajta kell tehát először segíteni.

A megélhetes nehézségei, az ipari cikkek drágasága, a gazdasági termények értékesítésének kilátástalansága, a nagy közterhek, melyek megfizetésének megszűntetésére már sok helyre megérkezett az első levél Ezek mind olyan problémák, melyeket meg kell oldani, hogyha az átkarják a nemzet élete bizakodóbb fényben tükröződjék vissza a közhangulatában és kikerüljünk ebből a sokak által, túlzottan, kilátástalannak hitt helyzetből.

A helyzet ma kétségtelenül nehéz és súlyos. Sok helyen annyira, hogy a kis föld, mely a nemzet világban a népes család számára is gondlatlan megélhetést biztosított ma már nem a családé. Kegyetlen, könyörtelen kéz, a tőke hideg keze viszi el tőle és a kicsi ház, mely sok, sok éven keresztül békés melegei oltónt nyújtott, ma hideg, benne az

mert holnap, vagy, holnapután jön a végrehajtó... aztán az árverés és idegen hajlékot kell keresni.

Ilyen nehéz viszonyok között élnek a gazdasági élet tagjai közül igen sokan. Ha beszélgetünk velük, lehangoltságot, reménytelenséget, sőt fásult közönyt látunk bennük, a helyzet jobbrafordulására vonatkozólag. A lelkeken kezd erővel venni a kishitűség. Ez a jelenség pedig kell, hogy gondolkodóba ejtse és gyors cselekvésre bírja az illetékes vezető tennak, mert ha kiműli az emberek lelkéből a remény, az élni-akarás, a jobsorsra érdemesség hite, akkor az építés munkája százszorosan nehezebb lesz. Azért megbocsájthatatlan bünt kövel el az, aki politikai vesző-paripául akarja felhasználni a kormány ellen a mai kritikus állapotokat, ahelyett, hogy válságos munkával igyekezne segíteni a bajok megszüntetésén.

Lelkiismeretlenség a kormány politikáját odaállítani, mint a bajok egyetlen okozóját. Ne higgye el azt senki, hogyha menne ez a kormány a helyéről, akkor egy csapásra megszűnne a munkanélküliség, a lőkehány és az árak aránytalansága. Sőt olyan demagóg frázisok is röpököltek a levegőben, hogy kevesebb lenne az adó, hogyha Bethlen távozna helyéről. Nem. Ne higgye ezt senki. A krízis világlejtelenség. Ott, ahol kimeríthetetlen erőforrások látszólag a gazdasági életnek, ma már ott is pánaszokoznak. Bizonyosága ennek az is, hogy ez év első negyedében öt világkonferencián tárgyalták a gazdasági élet megmentésének a lehetőségét. Ebben az Európát mentő munkában részvesz a mi kormányunk is. Tehát nem vezetheti jó szándék azokat az ellenzéki politikusokat, akik a bajok okait a kormány tértelenségére vonják vissza. Nem hozhat fel ennek cáfolására más, mint csak a gazdasági élet megmentéséért alkotott karter törvényt, továbbá, gazdasági terményeink értékesítése céljából létesítendő nemzetközi szerződések alkotására irányuló tevékenységét. És tovább menve, téltelenséggel nem vádolható az a kormány, amely oly nagyszabású, nemzetmentő gazdasági programmal jön, melyet a pénzügyminiszter ismertetett az egységspárt legutóbbi értekezletén. Egy jobb idő elérkezett engedni sejtetni a terv. Azok tehát, akik még konkrét eszközöket sem tudnak megjelölni, amely-

a demagógia olcsó fegyverével való eredménytelen hadakozásban fecsérik el egyéni értékeiket. A nemzet egyetemes érdeke ellen vét az, aki az objektív kritika eszközeit félredobva, a felzúgott lelkű tömeg félrevezetésével, egy új katasztrófát készít elő. Pedig a nemzet megérdemelné, hogy a viharvert élet után már igéretes, biztató tavasz jöjjön.

Dr. Szabó Kálmán.

Milyen műtrágyát használjunk?

E kérdésre röviden úgy válaszolhatunk, hogy olyant, amellyel a talaj hiányzó növényei tápanyagait pótolni tudjuk, vagy amelyekre a természetű növényeknek különösen van szükségük. A kérdés jobb megvilágítására azonban részletezem az egyes műtrágya-felhasználások fontosságát.

Mivel a termőföldben a foszfor a legkevesebb és a legjobban is fogy, másrészt mivel növényeink talán ezt igénylik a legnagyobb mértékben, a foszfor pótlása a legelső feladat. Ugyanis a gazdaságból az istállótrágyával éppen a foszfort tudjuk a legkisebb mennyiségben visszaadni a talajnak. Különböző csaknem félszázados kutatások és gyakorlati kísérletek is azt eredményezték, hogy általában a foszforsavas műtrágya használata a legfontosabb. A talaj foszforsavban való gazdagítását is a növény huzamosabb időn át nem nélkülözheti. Rendszeres foszforsav-trágyázással csaknem minden növénynél és majdnem minden esetben termésoftöbbletet lehet elérni. Leginkább meghálálják a foszforsavat a gabonafélék, fűvek, lőherék, burgonya, borsó, búkköny, répa stb.

A hazai gabonagazdálkodással az istállótrágya mellett a foszforsav után kivánatosabb a nitrogén pótlása válik kívánatosabb és hasznosabb. Ezt a nitrogéntartalmú műtrágyák alkalmazásával érhetjük el. Nitrogén-műtrágyát igénylő növények a zab, árpa, repce, mák, tengeri, koles, tők, len, kender, dohány, komló, szőlő és gyümölcsfák.

A talaj műtrágyával pótlandó harmadik és fontos tápanyaga a káli. Kálihiányról azonban Magyarországon ritkán van szó. A talajban ugyanis elegendő káli áll a növények rendelkezésére. Másrészt a káli inkább a szárbán foglaltatik, a szemtermelésben kevés van belőle. Így gabona eladással nem távolítunk el sok

Szőlőoltványok

sima és gyökeres alanyvesszők, hazai és otellő gyökeresek mélyen leszállított árban teljes garanciával kaphatók:

Badacsonyvidéki Szőlőtelep Kezelősege

Tápolca, Zala megye.

vat. Az állítólaggyával kalénben 3-4-szer nagy kalit adunk vissza a földnek, miat foszforsavat. Így a termőtalaj kálitartalma a legtöbbszor elegendő a savtartalmu növénytermelésre. Hasi viszonyaink között ilyenformán a kálitragyázás nem is általánosan szükséges. Sok kálitragyát igénylő növények a burgonya, csicsóka, szőlő, takarmányrépa, cukorrépa és paprika.

A műtrágyák közül tehát a foszfor-savtartalmuk csaknem mindig fontosak és hasznosak. A nitrogén és kálitragyázás már másodrendű jelentőségű. A műtrágyát minden esetre úgy válasszuk meg, hogy hasznunk is maradjon.

Fontos a műtrágyázás, mert a növénytermelés — különösen a mai alacsony eladási árak mellett — csak akkor lesz kifizető és hasznos, ha a termésállagokat és a termelt anyagok minőségét fokozzuk.

Nagy Frigyes porosz király mondta egyszer, hogy aki el tudja érni, hogy két kalász — nagyobb termés — nőjön ott, ahol eddig egy kisebb termés volt, az többet tett hazája érdekében, mint sokszor a politikuskok serege.

Használjunk tehát műtrágyát! Az ilyen módon elérhető termésmennyiség jobb minőségű termények nemcsak saját magunk, hanem az ország javát szolgálják.

Hudapost. Szanyi István kir. fővezény.

A vármegyei közigyűlés hétfőn ül össze, amelyen többek között tárgyalják Sokoray Eek volt szegedvárdi főgyógyorvossággyógyászként és Bayer Géza névvel a városi közigyűlés feltevésekét megdij körmét.

Kinevezés. A kormányzó az igazságügyminiszter előterjesztésére Toth Miklós, a bírák és ügyészek részére megállapított II. csoport jellegű felruházott helybeli járásbíróvá a csepregi kir. járásbíróvá előkévé nevezték ki Toth Miklós a járásbíróvá személyzetétől pönteken búcsúzott el, mert új hivatalát felőbb rendeleter tegnap már el kellett foglalnia. Toth Miklós a járásbíróvá ki-nevezése a harctéren érte és ezen állásán 1918. évben, az összeomláskor a harctérről visszajövet foglalta el. Ezekben a súlyos időkben került hozzánk s csakhamar megnyerte nemcsak Celledömölk, hanem az egész járás közönségének bizalmát és ember szeretetét. Talpig férfi, jól képzett igazán puritán jellemű bíró és a védteleneknek igazi atyja volt. Hivatali munkatársaival megértő, a jogterese közönséggel mindenkor udvarias, előkevény és belihincselő magatartást tanúsított. Kinevezése széles körben nagy örömet keltett, mégis el-távozása általános lehangoltságot okoz, de mégis megnyugvással szolgál az a tudat, hogy távozása egy hosszú, fáradhatatlan, becsületos és a legfőbb elismerése érdemeiket szerzett munkájának a gyümölese. — Lapunk részéről kívánjuk a távozó Elnök úrnak, hogy Celledömölk és az egész járás közönségének osztal-mán szeretete és megbecsülése kísérje új állomáshelyére egy új érzése magát ott, mint hírbírókban érte.

Gazdgyűlés Rábakecskén. A Felső-magyarországi Mezőgazdasági Kamara a járási mezőgazdasági bizottsággal karöltve Rábakecskén a népházban gazdgyűlést tartott, amelyen dr. Ostffy Lajos ny. főispán elnököl.

Szóloiványok

államilag ellenőrző
lepen, Rip. Portalis al-
nyon, olaszrizling, po-
zsonyi fehér dbja 15 fillérért, saazla 20 fillérért; Rip.
Berlandieri T. alanyon ugyanezek 5 fillérrel dragábbak.
Másfajok is vannak. Az oltványok fajazonosak.

Kapható: Bárdossy Zoltán földbirtokos telepén
Alaóesteriben.

Az elnök megnyitó beszéde után dr. Ormány János kamarai igazgató a mezőgazdasági val-
gól ehytéseéről, Simon Béla a termelési vált-
ságról, Sarródy Gyula a vasútvonalról tavol
fűző községek helyzetéről, Kiss Lajos pedig
a gazdalkozásról, bajairól tartott előadást. Be-
fejezésül Keel Antal a Gazdak Biztosító Szö-
vekezetének vezetékára az allatbiztosítást
ismertette. Az elnök zárószavai után a gyű-
lés véget ért, mely után Simo
gól látta a kiküldötteket, ahol megjelentek
elénk eszmecsérelt folytak, Kemencesaljan
egy mezőgazdasági szeszóvár létesítése fölött

Ormány János dr. kamarai igazgató az esz-
möt elfogadta és a szeszóvárak szövetkezeti
alapon való megvalósítását ajánlotta. Simon
Béla pedig a kezdeményező lépéseknek meg-
tételt vállalta.

Lelkészyesületi közigyűlés. A keme-
nesaljai ev. lelkesgyesyeblet Monitoriz János
esperes elnökelete alatt szerdán delelőtt tartotta
Celledömölkön ez evi első gyűlést. A gyűlésen
folyó ügyeket tárgyaltak.

Adóhivatali főnöki vizsga. Körtvelyesi.
István m. kir. pénzügyi tanácsos, a celledö-
mölki adóhivatal főnöke múlt héten tette le
a pénzügyminiszteriumban a törvényben elő-
irt adóhivatali főnöki vizsgát.

Lemondás a bírói állásról. Somogyi
Gyula kemenesaljai és Kovács Károly
tokorai községbírák ezen tisztüségükről le-
mondtak.

Egészséghez Celledömölkön. A népjóléti
miniszter kiküldötte a napokban nálunk járt
s a véget puhatóldozott, hogy a község nem
volna e abban a helyzetben, hogy egy egész-
séghez felállítására 30 ezer pengő tudna adói.
Egy ilyen egészséghez felállításá állítólag 60
ezer pengőbe kerülne, melynek felett a népjólé-
ti miniszterium viselné. Az egészségháznak
elhelyezést nyerne a tüdőbeteg gondozó, anya
és csecsemővédő, azokivül modern fürdő is
lenne benne az iskolás gyermekek részére.
Az egészségházból — sajnos — aligha lesz
valami, mert a községnek jelenleg erre való
penze nincsen.

Levente zenekar, Tüzdölt zenekar. Vá-
rosi zenekar című ciktemre a Kemenesaljai
9. számban megjelent cefolatra még vissza-
tértek. Kritikus.

Megdicéért levente főoktató. A múlt
héten községünkben járt dr. Horváth Kálmán
aliapán és a vármegyei levente parancsok,
akik váratlan vizsgálatot tartottak a levente
egyesület celledömölki csoportjánál. A váratlan
vizsgálat dacára a levente csapatok helyi
vezetésében, éppen egy a levente ruhakta-
rában a legnagyobb rendet találták. A levente
csapatok legfeljebb vizselkedése, azoknak a
gyakorlati kiképzésben való előmenetele meg-
lepte a vizsgáló urakat. Mivel pedig mindez
Szabó Jenő főoktató bevalóságának, hazafias
odnád munkájának köszönhető, azért dr.
Horváth Kálmán aliapán a helyszínen, a le-
vente csapatok előtt, a legmélyebb elismeré-
sét nyilvánította ki Szabó Jenő főoktatónak
és arra kerte, hogy hazafias munkáját folytassa
azon az uton, amelyen megindult.

Tizsa Kálmán élettrajza című mű közlé-
sét a mai számbanban befejezték. A mű összes
összeállításban 340 oldalon elhagyta a sajtót
és a jövő hét folyamán fűzve, lapunk kiadó-
hivatalában 4 pengő árban megvásárolható. A
mű írója hernádudvari Vécsey Tamás dr. kir.
gazdasági főtanácsos, alig hogy a mű megír-
ását befejezte, váratlanul meghalt. A szerző
ezen munkájához oly értékes és eddig még
ki nem aknázott adatot használt fel, amely az
eddigi irodalomban minden eredményt, még a
ja.

A Vasutas Kör évi rendez közigyűlést
a múlt vasárnap, folyó hó 1-én tartotta a vas-
utasok otthonában. A közigyűlés igen lelkes
hangulatban folyt le, valamint a tisztújítás is.
A pénztári jelentésből az tűnik ki, hogy a
vasutas Kör épületére minössze 4500 pengő
egyenes adósság van meg, melyet két év mulva
tiszttaznak. Azután már csak a részjegyek be-
váltása lesz hátra, ami nem okoz különösebb
gondot — vagy nehézséget — már csak azért sem,
mert a vasutasok egymásután mondanak le
és szolgáltaik be a részjegyeket a Kör já-
vára. Ez a nemcsok lekedet igazolja legjob-
ban a vasutasok józanságát és a jövőbe való
belátását. A közigyűlésen megjelent az üzlet-
vezetés részéről dr. Pogár József vasuti
titkár, aki örömeinek adott kifejezést a hal-
lottak és tapasztaltak felett: Ezyben kijelen-
tette azt is, hogy a c-onka ország területén
ilyen jól szituált, ilyen szépen megalapozott
vasutas. Kör ma nincsen. Nincsen egyetlen
olyan vasutas egyesület, melynek saját erejéből
saját haza, saját otthona lenne. Arra
hívta fel a va-utasokat, hogy tömörüljenek a
va-utas Kör zászlója alá, járuljanak hozzá
fillérekkel a va-utasok közös vagyonának
gyarapodásához, mert minden fillél, amit erre
a célra adnak, a vasutasok turat támogatják,
és a vasutasok közös vagyonát gyarapítják,
kifele pedig tekintélyt, megbecsülést szereznek
maguknak. Tisztújításon előköt megválaszt-
ották Bárdosi Gyula felügyelő, állomási főnö-
ki, ügyvezető lett Márk József állomásfőnök
helyette, intéző, al-elnök Stakk Vilmos segéd-
tiszt, utkár újból H-rvai Károly, pénztáros
Pekó Imre lett. Választottak még hat választ-
mányi tagot.

Ötezer...
amerikai fi...
nemcsak pen...
egyetlen film...
trükköri rend...
közül Tolnai...
64 oldal terjed...
ár 24 fillér...
olvasója uz...
90 filléret...
lexikona, Vilá...
egy egy díszkötés

Tilalom. F...
és körömlá...
és heti vasár...
felhajtani továb...
Felújítzató...
rózsásbajra id...
közönséget mond

Megméri...
találvonal...
reggel C-ldöm...
vontatban...
váltószentmik...
llos Alomason...
orvosi kezele...
beszállítottak a...
zba. Tettének

Állatv...
hon. A szokas...
idén a követke...
március 4 én V...
Kenyeri, Kec...
tak meg, 9-on V...
Marsavát, Keme...
Kemenes-Ömjén...
simonyi, Tokora...
menekapulus.
Alsó-ág, László...
zasi-tyur és Kul...
és Duka, 31-én...
házán tartják

Jövő héten megjelenik

TISZA KÁLMÁN

politikai és publicisztikai tanulmány
című egy kötetes mű
340 oldalon
diszes összeállításban fűzve,
4 P árban.
Megrendelhető lapunk
kiadóhivatalában.

Bájtai vallásos antály. A helybeli ev.
Nőgyűlet csüldörtökön, március 12-én délután
6 órakor az Arpad-széki iskolában tartja 4-ik
bójtai vallásos előadását. Az estélyt vezeti
Lukács István bobai lelkes előadása. Polgár
József szavalja Beke József költeményét:
„Jelte”. Ifj. Fővényesy Bertalan szerzeményét:
„Imádság” éneklí az ifj. egyesület énekkara.
Radvány Gyulától
szavalja Nagy Józán.

Ezenlét csak segédtanítóknak nevezik
ki a kezdőket a felekezeti iskolákban. A
kultuszminiszter kindia a takarékmegőri ren-
deletét, mely meglehetősen szomorú kilátás-
okt helyez ama kezdő tanítók jövőre elé, akik
a felekezeti iskolákban kezdik meg nemzet-
nevelő pályafutásukat. A kultuszminiszter ren-
delete szerint ugyanis azok a kezdő tanítók,
akik államsegélyezett felekezeti iskolákhoz

lasatnak pu...
csak segédtanít...
tók. Ez a rend...
az utolsó...
pengő fizet...
azonnal a XI

számot. A hiv...
delését a tisz...
új létszámra. A
rendszerű állam...
lök és gyakr...
vagyis 93
1929—30. évi
számát 3 f...
a miniszter...
eztalyu állas...
kevesebb az edd...
számát 129 f...
kötélesek száma...
mélők és diplo...
jék, ami 401
létszámot csak...
számát a aszt...
gazdasági bu...
tárnál 2, az áll...
közönségeknek...
létszámot.

Ötezer...
amerikai fi...
nemcsak pen...
egyetlen film...
trükköri rend...
közül Tolnai...
64 oldal terjed...
ár 24 fillér...
olvasója uz...
90 filléret...
lexikona, Vilá...
egy egy díszkötés

Tilalom. F...
és körömlá...
és heti vasár...
felhajtani továb...
Felújítzató...
rózsásbajra id...
közönséget mond

Megméri...
találvonal...
reggel C-ldöm...
vontatban...
váltószentmik...
llos Alomason...
orvosi kezele...
beszállítottak a...
zba. Tettének

Állatv...
hon. A szokas...
idén a követke...
március 4 én V...
Kenyeri, Kec...
tak meg, 9-on V...
Marsavát, Keme...
Kemenes-Ömjén...
simonyi, Tokora...
menekapulus.
Alsó-ág, László...
zasi-tyur és Kul...
és Duka, 31-én...
házán tartják

Jövő héten megjelenik
TISZA KÁLMÁN
politikai és publicisztikai tanulmány
című egy kötetes mű
340 oldalon
diszes összeállításban fűzve,
4 P árban.
Megrendelhető lapunk
kiadóhivatalában.

Bájtai vallásos antály. A helybeli ev.
Nőgyűlet csüldörtökön, március 12-én délután
6 órakor az Arpad-széki iskolában tartja 4-ik
bójtai vallásos előadását. Az estélyt vezeti
Lukács István bobai lelkes előadása. Polgár
József szavalja Beke József költeményét:
„Jelte”. Ifj. Fővényesy Bertalan szerzeményét:
„Imádság” éneklí az ifj. egyesület énekkara.
Radvány Gyulától
szavalja Nagy Józán.

Ezenlét csak segédtanítóknak nevezik
ki a kezdőket a felekezeti iskolákban. A
kultuszminiszter kindia a takarékmegőri ren-
deletét, mely meglehetősen szomorú kilátás-
okt helyez ama kezdő tanítók jövőre elé, akik
a felekezeti iskolákban kezdik meg nemzet-
nevelő pályafutásukat. A kultuszminiszter ren-
delete szerint ugyanis azok a kezdő tanítók,
akik államsegélyezett felekezeti iskolákhoz

Ötezer...
amerikai fi...
nemcsak pen...
egyetlen film...
trükköri rend...
közül Tolnai...
64 oldal terjed...
ár 24 fillér...
olvasója uz...
90 filléret...
lexikona, Vilá...
egy egy díszkötés

Tilalom. F...
és körömlá...
és heti vasár...
felhajtani továb...
Felújítzató...
rózsásbajra id...
közönséget mond

Megméri...
találvonal...
reggel C-ldöm...
vontatban...
váltószentmik...
llos Alomason...
orvosi kezele...
beszállítottak a...
zba. Tettének

Állatv...
hon. A szokas...
idén a követke...
március 4 én V...
Kenyeri, Kec...
tak meg, 9-on V...
Marsavát, Keme...
Kemenes-Ömjén...
simonyi, Tokora...
menekapulus.
Alsó-ág, László...
zasi-tyur és Kul...
és Duka, 31-én...
házán tartják

Isztván és az elbetelegedés, mell és tüdőbaj, görvesség és angorkák, pajzmirigy-nagyobbodás és golyvaképződés eseteiben a természetes **Ferenc József**-keserűvíz a gyomor és belek működését kitűnően szabályozza. Európai és amerikai klinikusok tuberkulotikus egyénekkel tapasztalták, hogy a belegység kezdetén jelentkező székrekedések a **Ferenc József** víz használatára folytán fényesen enyhültek. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszerárakban, drogáriákban és fúszerezletekben kapható.

Hónapos vásár Colldömülkőn. A gyenge országos vásár után a c-ünnepkörön megtartott hónapos vásár általában kielégítő volt. Szarvasmarha felhajtattott összesen 724 db, eladatott 188 db, azok a következők voltak: tarka jármosókör I. o. párokonként 1100—1300, tarka jármosókör közep minőségű 800—1100, alarendelt minőségű 700—850, tarka szőrű lúd darabonként 450—600, tarka szoru tino 3 évesig 470—750 pengőig. A jóvásár szintén élénk volt, és csúsz felhajtattott összesen 285 db, eladatott 55 db, loárak a következők: nehéz kiváló darabonként 400—500, könnyű ló 180—350, lovására 40—120, egy éves oskó ára 120—150, két éves csúsz 180—300, három évesig 180—380, négy éves 200—550 pengőig. Sertésvásárra felhajtattott összesen 1121 db, sertést és malacot, eladatott 358 db, koca ára darabonként 70—110, szilárd egy évesig 60—85 pengő árak között mozgott.

A lengyel nemzeti ünnep. Az 1831-iki lengyel szabadságharc 100 ik évfordulóját üli nagy ünnepségek között Lengyelország. A legközelebbi ünnepségek május 3-án. Ebből kifolyóan meghívó is érkezett ide, hogy magyar deputáció is részleve a legközelebbi ünnepségen. A tudasalmi elvezetőit s mindazokat, akik ebben a 8 napig tartó deputációban résztvenni kívánnak, szivesen látja a rendezőség. Válaszbélyeg és borítékkal ellátott érdeklődésekre információval szolgál Miksa-Ferdinand Jeno, a Légitörpák Társaságának elnöke, X Szabóky-utca 58.

Ungváry-rossza. 25 darab babaróssa (folyton virágzó, polyantha) a legszébb fajtákban csomagolva 16 P. Postai szállítással! Ungváry József faiskolája Cegléd. Árjegyzék ingyen!

A divat diktátorai. A divatot azok a művészek diktálják, akik Parizsban a modelleket rajzolják. Ezek a modellrajzok — akik egy-egy rajzukért 500 pengőt kapnak — készítik a Parisi Divat rajzait is. Ez a népszerű magyar divatlap minden számban közel száz eredeti Parisi tollal és pompás kézimunka rajzát közli s a Parisi Divat olvasói ezeknek a modelleknek a szabásmintáit is megkaphatják. Egy szám ára 1 P. 20 fillér. Kiadóhivatal Budapest, VII. Dohány-u. 12.

A Magyar Külpolitikai, a Magyar Revizió Liga hivatalos lapja legjobb számban vezetők helyen foglalkozik Benes cseh külügyminiszter legjobb Magyarország-ellenes kirohanásaival. A világszemlében Pekár Gyula főszerkesztő Európa legsürgősebben megoldásra váró problémájával a győzők és a legyőzöttek felegyvezésével foglalkozván, megállapítván, hogy a lezserelés gyors és tökéletes megoldásától függ egy újabb világháború sorsa. Kan Andor Kossuth Lajos, mint a legnagyobb magyar külpolitikust mutatja be, aki az egész világ figyelmét és rokonszívét meg tudja nyerni a szabadságról harcokban kőrdő magyar nép számára. A titkos levéltári akták nyomán Tábori Kornél ismerteti a 48-as időnk nemzetiességi agitátorait, Gajt- és Hurbán-t. Sajó Sándor nagy szakavatottsággal mutat rá a revizió gondolatának az iskolákban való intenzív művelésének szükségességére. Számos cikk ismerteti a megszállott területi magyar-ság sorát, a külföldi tankönyvekben észlelhető magyarellenes tendenciákat, valamint a békerreviziót nyitlan sikrással, kiváló francia idők munkásságát. Gazdag és érdekes tartalommal egészítik ki a lapot a különböző rovatok és számos aktuális illusztráció. Mutatványismat kívánatra küld a lapkiadóhivatala IV. Vámház-körtut 10.

SCHRIKKER SÁNDOR

FAISKOLÁJA

ALSÓTEKERES-PUSZTA, U. P. LEPSÉNY
INTERURBAN TELEFON: LEPSÉNY 10

**Gyümölcsfák,
rózsák,
díszcserjék,
örökzöldek**

**GYÜMÖLCS ALAKFÁK NEVELÉSÉRE
KÜLÖNÖS GONDOT FORDÍTOK**

KÉPES ÁRJEJYZÉKET DIJMENTESEN KÜLDÖK

Ki hol található? A Színházi Elet szerkesztőségét gyakran astromoják telefonon és levelekkel, hogy írók, színészek és színésznők mikor és hol találhatók meg pontosan. A színésszel a színházban lehet beszélni, hiszen mindenütt ott a feliras. Idegeneknek tilos a bemenet. A Színházi Elet új srama elárulja, hogy írók és színészek a nap melyik szakában és hol találhatók meg teljes bizonyossággal. Incze Sandor-heti lapjának új száma közli Miss Hungáriának „Ormospusztától Algirig” című tanulmányát, amelyet Tasnady Fekete Mária az Oubou Irók és Hirlapirók klubjában olvasott fel. A Nemzeti Színház, Operaház, Vigaszínház és Ujszínház udonságainak legszébb jeleneteit közli a Színházi Elet, amely leleplez egy utokatos és rejtélyes klubot az Sz. P. C-t, amely nem mas, mint a Szinésznők Ferfimeses Csoha, Lengyel Meuyhert, Karinthy Frigyes, Krudy Gyula, Incze Sandor, Beöthy László, Egyed Zoltán, Kálmán Jenő, Adorján Andor és masok címei díszítik még a Színházi Eletnek a szokottnál is tartalmasabb és érdekesebb új számát. Ebben az új számban Porzolt Kálmán „Prímadonna parab” című új regényét kezdi közzélni a Színházi Elet. Az izgalmasan érdekes regénynek hőse Fedák Sari és Kury Klára. Háromfelvőttársadarsítb, melynek ára 1 P, negyedevre 10 P. Kiadóhivatal Budapest VI. Aradi-u. 8.

Tisza Kálmán.
Politikai és publicisztikai tanulmány.
53) **Irta: Vécsey Tamás.**

Kolozsvártot Tisza Kálmán halála alkalmából a református egyházkerület rendkívüli igazgatótanácsai ülést tartott, melyen Bartók püspök Tiszának a protestantizmus körüli érdemeit méltatta. Elhatározták, hogy a családhoz részvétlátort küldenek és küldöttség megy Budapestre, hol az a ravatalra kossoront helyez. Az igazgatótanács a vidéki egyházmegeggyekkel és kollégiumokkal táviratban tudatta Tisza halálát. A temetésre Bartók püspök küldöttség élén azonnal Budapestre is utazott.

Máramaros-vármegye a haláleset alkalmából részvétlátort intézett gróf Tisza Istvánhoz, Nyegre László országgyűlési képviselő pedig a vármegye megbízásából gyönyörű kossorot helyezett az elhunyt államférfi ravatalára e felirással: „Magyarország nagyérdemű volt kormányelnökének, a nagy államférfinak halás kegyelettel — Máramaros-vármegye közönsége.”

Báró Roszner Ervin főispán Nápolyból küldött részvétlátort a gyászoló-családnak. Megható módon nyilvanult a részvétl Er-Szemjében és a közlelve” kis református közönségében is, hol az Öreg Fráter Béla, a református egyházmegegye tanácsbírája ott és a szomszédos községekben meghozta a gyász jeléni a harangokat.

A miniszterelnök megbízásából Huszár

Adolf kir. tanácsos, a m. kir. kormány, a miniszterelnök és a miniszterelnökség tisztikarának kosszorint letele a Tisza Kálmán ravatalára. A kormány kosszorójának felírása ez volt: „A m. kir. kormány — Tisza Kálmánnak, Magyarország egykori miniszterelnökének.”

A miniszterelnök kosszorójának szalagján ez állt: „Széll-Kálmán — az egykori vezető, bajtárs és barát felejtethetetlen emlékének.”

A miniszterelnökség tisztviselőinek kosszoróján a következő feliras volt: „Egykori felejtethetetlen főnökünknek — a m. kir. miniszterelnökség tisztviselői.”

Ezenkívül még a következő kosszorok érkeztek a ravatalra:

„Báró Fejerváry Géza — mélyen tisztelt barátjának és egykori nagybarabcsúti főnökének.”

„Darányi Igoác — Tisza Kálmánnak.”

„A szabadsághú part — Magyarország volt miniszterelnökének és egyik legoagyobb oszlopának.”

„Özv. Lukács Györgyné és családja — Hűséges kegyelettel.”

„Szapáry Gyula és neje.”

„Báró Majthényi Sándor — Hálás tisztelt hű barátja.”

„Abrudbánya város községe — Tisza Kálmánnak.”

„Forró szeretettel a legjobb rokonnak — Soós Pál és családja.”

„Szeretett nagybátyómatk hálás emlékezetl — Soós Zoltán.”

„A budapesti ev. ref. egyház, legnagyobb tagjának — tisztelete és kegyelete jeléül.”

„A dunamelléki ev. ref. egyház testülete legregőbb tanácsbírájának — tisztelete és kegyelete jeléül.”

„Maros-Torda vármegye közönsége — A nagy államférfinak.”

„Az 1848—49. honvéd egyesület kosszorint bizottsága — bürosjéni Tisza Kálmán emlékének hálás tisztelettel.”

Délután a fővárosban időző oxfordi egyetemi hallgatók egy harmas küldöttsége is megjelent a gyászházban a hatalmas kosszorut helyezték a ravatalra.

A dunántúli ev. ref. egyházkerület gyászjelentést is adott ki, mely így hangzott:

„A dunántúli ev. ref. egyházkerület mely fajdalommal jeleni, hogy szerető tiszteletl főgondnok és bölcs vezére, bürosjéni Tisza Kálmán v. b. t. t., országgyűlési képviselő, Magyarország tiszteit évig volt miniszterelnöke, a magyarországi ev. ref. egyház egyetemlen Conventjének világi elnöke; a Magyar Tudományos Akadémiának tiszteletbeli és igazgatósági tagja, a Szent István rend nagykeresztjének tulajdonosa s. b. életének 72-ik, a dunántúli ev. ref. egyházkerületben buzgó odaadással és tantoríthatatlan hűséggel viselt főgondnokaságának 34 évében jobbléte szende-rült. A kosszorján élt, minden téső a dicső és megdödt Isteben boldogult nagy férfiú elvezetése fölött méltán gyászol az egész nemzet, de legjobban érti a vesztőség nagyságát a

magyarországi ev. ref. egyház és abban a döntési ev. ref. egyházkerület, mert elvesztette elős vezérét, aki korra ifúságától végleghelesen híven faradozott az Isten evangéliumi anyaszentegyháza építésén és nemese jeléme, puritán evangéliumi gondolkodása folytán mindnyájunk előtt példánykép, egyházunknak pedig dicsekedés vádja.

Az 1902. március 24.iki ülés meggyitása után gróf Apponyi Albert elnök a következő beszéddel jelentette be a képviselőháznak Tisza Kálmán elhunyatát:

„T. Képviselőház! (Halljunk! Halljunk!) Megrendítő gyászjelentést kell a Háznak tenni; de kell jelentenem annak a férfinak halálát, aki évtizedeken át e képviselőház vitáinak egyik legerősebb harcosa, az alkotmány helyreállítását közvetlenül megelőző időkben a nemzeti ellentétnek egyik vezető egyénisége, az alkotmány helyreállítása után a legnagyobb ellenzéki part vezére, több hosszú évekig az ország miniszterelnöke, belügyminisztere, majd pénzügyminisztere, a parlamenti többség bizalmának letéteményese és így e Háznak vezére volt: Tisza Kálmán halálát jelentem.

Bizonyára nem várja fölém senki ebben e pillanatban az elhunyt kiváló férfi politikai működésének méltóságát. E működés történeti aranyai atörök azt a keretet, amelyben ma meg kell maradnom, történeti szempontokat követelnek a bírálattól és ki az közülünk, aki mondani merné, hogy Tisza Kálmánval és korszakával szemben már ma föl tud emelkedni a történelmi elfogultatóság magaslatára? A kortársak közt alig volt, aki oly nagy mértékben bírt a kiváló férfiaknak, a született vezéreknél ama jellemző tulajdonságával, hogy rajongásig menő bizalmát és ragaszkodást tudnak maguk iránt feleltetni; ahol pedig ez a tulajdonság meg van, ott annak hatása szükségzerűleg érvényesül az ellentétek élesítésében is. Ez ez a küzdélmes pálya, amely csak az imént jutott beférjéséhez, nem lett volna hatásában oly nagy, amilyen tényleg volt, ha már elismultak volna azok a hullámgyűrűk, amelyeket e pálya emlékeztetés harcai a közérzületben a trón környezetétől a legszegényebb kunyhóig vontak, ha a politikai vita kégyeltesítés elnévelését átmenet nélkül követhető a történelem megszólalása.

Volt azonban egyéniségünk egy alapnása, amely mikor megnyilvánult, arra az órára egyesteni tudta az összes kedélyeket: e vonás az izzó fűszerrel, a magyarságnak az a rajongó szeretete, amely összes jelesainek közös tulajdonsága, hogy egymondjam: ismertetőjele és a nemzetre gyakorolt hatásuknak feltétele. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) És valamint a szeretet lángjában gyakran összevgyűltek mindnyájunk érzelmei, ugy e lang világosságánál adjuk át Tisza Kálmán emléket az utókornak és közös mély megindultsággal álljuk körül azt a ravatalt, amelyben egy fényes elme, egy nagy nemzeti erő, egy történelmi egyéniség pihen örökre.

Ezek után indítványozom, hogy a Ház e kiváló tagjának elvesztése fölötti fájdalmát jegyzőkönyvileg örökítse meg, (Helyeslés.) az elhunyt családjához az elődség nyilván részvét-táviratot intézzen, ravatálára ugy itt Budapesten, mint a geszti családi sírboltban koszorút tegyen le, a budapesti gyásztertiáson testileg résztvegyen, a családi sírboltba való temetésnél pedig magát köldöttségileg képviseltesse. (Helyeslés.)

Ha ezekhez hozzájárulni méltóztatnak, a köldöttség vezetésére Tallian Béla alelnök urat kérjük fel, a köldöttséget pedig az erre jelentkező képviselőköl alakítsuk meg (Helyeslés.) A miniszterelnök ur kíván szólni.

Szólt Kálmán miniszterelnök a következő beszédet mondotta:

„T. Képviselőház! (Halljunk! Halljunk!) Mély megilletődéssel hallgattam végig azokat a szép, kegyeltes és igaz szavakat, amelyekkel a Ház igen tisztelt elnöke Tisza Kálmánról megemlékezett. Hazafüni mély fájdalommal és igaz bánattal csatlakozom mindazokhoz a kijelentésekhez, amelyeket tett és járulok mindazon javaslatokhoz, amelyeket előterjesztett.

A miniszter súlyos és nagy veszteség érte. A közéletnek egy kiváló nagy alakja tűnt el, a mi alkotmányos küzdélmeinknek egy

harcosa dől ki: harcos, aki alkotmányos életünk megnyitását fogva, tehát nagy évtizeden keresztül a maga fényes tulajdonaival, a maga hivatott nagy egyéniségevel és nagyarányú tevékenységével Magyarország újabb történetének minden eseményével össze van forrva. Tisza Kálmán 15 évig állt a kormány és a parlament tanácskozásai élén, a maga nagy államférfini fényes tulajdonaival, a maga nagy, ellentétlást nem ismerő akaraterejével, lankadást nem tűrő kitartásával, bamalatos tetterejével és soha nem szűnő kötelességérzetével. Akarata erős volt, de erős volt minden érzelme is; szeretete hazáját és nemzetét és szerette fáját mindennekfelett.

Tisza Kálmán tegnap óta a történelemé. A történelem fogja megállapítani és méltányolni mindazt, amit cselekedett; fényt fog árasztani az ő hervadhatatlan nagy érdemeire, amiket az ország szolgálatában szerzett és igazságot fog szolgálatni neki és cselekedeteinek. Utolsó lehelletéig ragaszkodott a magyar közélethez és ezen Hához és csak a körjelhetlen sors bere birta ismét kiszakítani és fölünk elragadni. Az ő emléke élni fog közöttünk kitörölhetetlenül!

Ezekhez csak azt vázrok még hátr hozzáténni, hogy a családnak határozott óhaj társára a gyászszertartás nem köztépületben, hanem a családházban fog megtörténni, amelyre én is kérem a t. Ház tagjainak testileg való megjelését. (Helyeslés.)

Ezután az elnök arra kérte a Ház tagjait, hogy a gyászszertartáson való részvételt céljából kedden délután fel 3 órakor a képviselőházban gyűljenek össze s a hitelesítése után az ülést beárta.

A képviselőház ugyanazzal a gyászjelentéssel tudatta a Tisza Kálmán halálát, mint amelyikkel a Desákot tudatta annakidején és amelyet akkor Tisza Kálmán fogalmazott.

A nagy halottat délben helyezték ravatálra a Degenfeld-palota második emeletének tágas ebédlőjében. A lepcsőzetes ravatalt három sor egő gyertya és dilszaki növények övezték, amelyen görögstíli sarkofágban, üvegburkolat alatt fekete ruhában pihent Tisza Kálmán. A ravatalt előtt kis párnás asztalkán az elhunytak rendjelei fektődtek.

Temetése, amelyen a királyt magyarországi udvarnagya képviselte Budapesten 1902. március 25.én délután 3 órakor, ment végbe. Egyszerűségében is nagyszerű gyászpompá mellett búcsúztak el hívei hamvaitól, melyeket Gesztre vitetett a család, oda, honnan egykor fényes államférfini pályája kiindult. A geszti temetésen egy legenda keletkezett a sírboltról, melyet Baksay Sándor ref. püspök jegyzett fel és amely ugy szól, hogy a szertartás alatt egy ismeretlen ember két erőskörmt emberkezet karcolt a sírbolt falára s kérdőre vonatvan azt felelte, hogyha majd egyszer néhez időkben szeretnek a magyarok Tisza Kálmánt kiásni a sírjából, de nem tudják, mert a magyarságnak mind a tiz körme tövig el lesz kopva, vagy metelve: akkor ezzel a tiz körömmel majd kikaparhatják!

A nehéz idők ime elkövetkeztek, a legenda szomorú igazsággal ujul meg. Ha lehetne, ma már szivesen várnák vissza a nagy államférfiut azok is, akik — amíg élt — csak gyűlöltü tudták. A sírbolt felett elsiető idő igazságot szolgáltat Tisza Kálmánnak és részt juttat neki a hősök tiszteletéből, ami feltétlenül vigasztaló tény e letiport hazában, mert Carlyle szerint az a bizonyosság, hogy számunkra hősök teremnek és az a tehetség, hogy előttük meghódolunk, sarkcsillagként ragyog felénk a romokon és füstfellegeken keresztül.

Méhészkedjünk

Irta: Horváth E. János

ny. isk. igazgató.

III-ik erősen bővített kiadás 74 magyaró rázó képpel. Ára 1 pengő.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Hirdetmény.

Császár István szabóiparos jános-házai lakós csödtömegéhez tartozó-kész férfi és gyermekruhák szabad kézből készpénzfizetés és a forgalmiadónak a vevők részéről leendő lefizetése mellett el fognak adni. A venni szándékozók írásbeli ajánlatukat alulírott csödtömeg-gondnoknál 1931. évi március hó 20 ig adják be. Az ajánlatok felett a csödválasztmány 1931. év. március hó 20-án délután 2 órakor dr. Pletnits Ferenc celldömölki ügyvéd. csödtömeggondnoknak irodájában megtartandó esödválasztmányi ülésen dönt, melyen a venni szándékozók személyesen megjelhetnek. Az ajánlatok sem a csödválasztmányf, sem a csödtömeggondnokot nem kötelezik.

Az érdeklődők bővebb felvilágosítást kaphatnak alulírott csödtömeggondnoknál, ahol a hivatalos leltárt megtekinthetik, esetleg megtekinthetik az eladandó árukészletet is Jánosházán, a közados raktárban, a csödtömeggondnok jelenlétében. Az eladandó árukészlet hivatalos leltári becsértéke 489 P.

Dr. Pletnits Ferenc
ügyvéd, csödtömeggondnok.

4 szobás lakásból álló

ház

nagy pincével és mellékhelyiségekkel 1931. május elsejére bérbe adó.

A ház esetleg el is adó.
Cim a kiadóhivatalban.

4 középiskolát végzett fiut vagy leányt

tanulóul felvesz
Szent György drogéria
Celledömölk.

Eladó egy szép, három szoba és mellékhelyiségekkel álló ház kerttel.

Cim a kiadóhivatalban.

Eladó ház.

Celledömölkön Báthory-utca 41 szám alatt levő ház azonna. eladó. A házon van két szoba, konyha, éléstár, előszoba, pince, faház, szép kert, több termő gyümölcsfával.

Érdeklődők forduljanak a házban lakó tulajdonoshoz.

Eladó ház.

Celledömölkön, az Árpád-ucca 7 szám alatti ház két egyszobás lakással és a szükséges mellékhelyiségekkel azonnal eladó. Vevők e lap szerkesztőségében érdeklődhetnek.

rádió-graf

Legk

UJR

A h

Irla:

Villa

OM

Kisc

HÁZ

NEM

ZOR

enged

fizetője

dában

Keleti

Gondol

csak

mert lá

lágion ér

feltétel

vevőinket

varróokta

Mint:

PHATÓ!

Hir

Ken